

Így is történt, ahogy azt vallotta a legendás szabadságharcos. Mert rá alig egy esztendejére, 1709. szeptember végén Bercsényi a következő szomorú hírt közli Rákóczyval: „Most hozták híret, szegény Bottyán vak sógor tegnap nyolc óra tájban behunyta az másik szemét is.”²⁰ Szeptember 25-én bekövetkezett halálát egyesek pestisjárvánnyal, mások agyvérzéssel magyarázzák.

Ezt a kort, a kuruc szabadságharc korát örökíti meg a Komáromi Kalendárium versikéje. Ez az emlékezetes naptár 1704-ben, tehát a szabadságharc éveitől született és 1918-ig évente több tízezer példányban jelent meg. A sorokat olvasva, szinte megelevenedik a kurucvilág, és tán halljuk is a tárogatók bánatos hangját. Csak hunyjuk be szemünket, és máris részeseivé válhatunk a háromszáz évvel ezelőtt kezdődött nemzeti szabadságküzdelemnek, amely bukásában is történelmünk egyik dicső fejezetét alkotja, mert számunkra a magyarság évezredek múltjának egy magaslatos fejezetét idézi. Amely generációknak adott példát a szabadság-szeretetről és önfeláldozásból. A legőzöttek hitet és elszántságot üzennek nekünk, mai magyaroknak. Ezért fordítjuk meg a szállóigét: „Gloria victis!”

*Viharban születtem. Egész ország lángolt.
Csillagos égbolton üstökös világolt.
Kék hegyek lankáján, harci tüzek égtek,
Tábort ültenek jó kuruc vitézek.
Tárogató zúgott erdőn, mezőn, bércen,
Rákóczy szent nevét hirdette merészen.
Ezerhét százégyet írtak akkor tájba,
Kis kalendárium szét ment az országba.*²¹

Dr. Szénássy Zoltán

HÍREK

A tízéves Tolna Megyei Honismereti Egyesület 2003. május 17-én, Szekszárdon, ünnepi közgyűlésen emlékezett meg alapításának évfordulójáról.

Ebből az alkalomból *Halász Péter*, a Honismereti Szövetség elnöke Honismereti Munkáért Emlékérmet adott át a Kölesdi Honismereti Szakkörnek, valamint Honismereti Emléklappal tüntette ki a következő intézményeket, illetve személyeket: Bonyhádi Solymár Imre Városi Könyvtár, Csapó Dániel Szakközépiskola, Kakasdi Sebestyén Ádám Egyesület, Bíró Mártonné tanárnő, Bíró Gyula tanár, Bujdos István ny. ezredes, Endreffyné Takács Mária igazgatónő, Ezer Anita tanárnő, Gesztesi Enikő tanárnő, Szóts Zoltán igazgató, Bonyhádi Honismereti Kör. Az alapító tagok „Tolna Megyei Honismereti Egyesület” felirátú emléklakettet, Farkas Pál alkotását kapták.

Ezt követően az ünnepi közgyűlés résztvevői meghallgatták és elfogadták *Kaczián János* elnök beszámolóját, majd döntöttek arról, hogy az Egyesület felveszi *Egyed Antal* (1779-1862) költő, rk. pap, Tolna megye első helytörténésze nevét.

²⁰ *Köpeczi-R. Várkonyi*: i. m. 339. old.; Vö.: Komáromi Lapok 1888/25. sz.

²¹ *Baranyay József*: A komáromi nyomdászat és a komáromi sajtó története, Nágel Ottó kiadása. 1914. 6. old.